

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ι.Μαθιουδάκη
Τηλέφωνο: 2131516733
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2021
Αριθ. Πρωτ.2474Ε**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Διασφάλιση, την περίοδο της πανδημίας, της υγείας των εργαζομένων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

ΣΧΕΤ: Η με αρ.πρ.**2698/15-12-2020** Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Δελή Γιάννη και Στολτίδη Λεωνίδα, σχετικά με το αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Α. Σύμφωνα με τον *Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ)*, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 (84 Α), η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται στη χώρα μας, εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς, σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και στα Ν.Π.Δ.Δ. και τους ΟΤΑ) και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρα 2 και 3). Βασικός πυλώνας του παραπάνω θεσμικού πλαισίου είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας (άρθρο 42 παρ.1) και να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και (όπου προβλέπεται) ιατρού εργασίας (άρθρο 8 παρ. 1 και 2). Ο εργοδότης επιπλέον οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που και αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους (άρθρο 43 παρ.1). Στο πλαίσιο των ευθυνών του ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και δραστηριότητες πρόληψης, ενημέρωσης, κατάρτισης και δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων (στην προκειμένη περίπτωση μάσκες, γάντια, αντισηπτικά, τεστ κλπ-άρθρ. 42 παρ.5). Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμιά περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων (άρθρο 42 παρ. 10).

Β. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΚΝΥΑΕ και προκειμένου να ανταποκριθεί στην ως άνω υποχρέωσή του ο εργοδότης, σε επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 50 εργαζομένους (αλλά και σε μικρότερες αν υφίσταται έκθεση εργαζομένων σε επικίνδυνους παράγοντες), οφείλει να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ιατρού εργασίας με αρμοδιότητες που περιγράφονται αναλυτικά στις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 του ίδιου νόμου. Ειδικότερα σε περιπτώσεις βιολογικών παραγόντων εν δυνάμει επιβλαβών για την υγεία, που υπάρχουν στην εργασία, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 36-41 του ΚΝΥΑΕ περί «Προστασίας των

εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες» και ιδιαίτερα οι προβλέψεις των άρθρων 38 και 39 για «Μέτρα Προστασίας των εργαζομένων που εκτίθενται σε παράγοντες» και «Ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων που εκτίθενται σε παράγοντες» αντίστοιχα.

Γ. Ειδικότερα στην παρούσα συγκυρία ισχύουν τα προβλεπόμενα στην εγκύκλιο του ΥΠΕΚΥΠ αριθμ. 17312/Δ9. 506/04.05.2020 «Μέτρα για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2 κατά την άρση των περιοριστικών μέτρων» (ΑΔΑ: 92Ν546ΜΤΛΚ-09Ε). Με την εν λόγω εγκύκλιο δίνονται οδηγίες στις επιχειρήσεις ως προς τη λήψη ή τη διατήρηση ή/και βελτίωση υφιστάμενων οργανωτικών μέτρων (τήρηση αποστάσεων, μέσα ατομικής προστασίας, μάσκες κλπ), περιβαλλοντικών μέτρων (απολύμανση, καθαρισμός, αερισμός χώρων κλπ), πρακτικών πρόληψης και ελέγχου της διασποράς του κορωνοϊού SARS COV-2 (διαχείριση ύποπτου κρούσματος, χωροταξική διευθέτηση, αντιμετώπιση εργασιακού άγχους κλπ), όπως εξειδικεύονται κάθε φορά στις ισχύουσες ΚΥΑ (υγειονομικά πρωτόκολλα), σύμφωνα με τις εισηγήσεις των υγειονομικών αρχών, των εμπειρογνομόνων και των κατευθυντήριων οδηγιών του ΕΟΔΥ (<https://eody.gov.gr/neos-koronaios-covid-19/>). Με τη λήψη των ως άνω μέτρων αφενός προστατεύεται η υγεία των εργαζομένων και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και αφετέρου διασφαλίζεται η κατά το δυνατόν απρόσκοπτη λειτουργία των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Δ. Εστιάζοντας στις ευπαθείς ομάδες των εργαζομένων, πέραν των προβλέψεων της γενικών διατάξεων για αυξημένα μέτρα προστασίας αυτών, ισχύουν ειδικότερα τα εξής:

Βάσει της νομοθετικής εξουσιοδότησης του Άρθρου όγδοου της ΠΝΠ 22.08.2020 (161 Α'/22.08.2020), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (177 Α) και συμπληρώθηκε με το άρθρο 21 του ίδιου νόμου, εκδόθηκαν οι κοινές αποφάσεις:

- Α.Π.37095/1436 (ΦΕΚ 4011 Β'/18.09.2020) των Υπουργών Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας,
- Α.Π.39363/1537 (ΦΕΚ 4262 Β'/30.09.2020) των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας και
- Α.Π. 43889/1815 (ΦΕΚ 4750 Β'/27.10.2020) των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων,

με τις οποίες καθορίζονται οι εργαζόμενοι, που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του ιδιωτικού τομέα (Υψηλού κινδύνου-Ενδιάμεσου κινδύνου) και περιγράφεται με σαφήνεια ο τρόπος, με τον οποίο οφείλουν να αντιμετωπίζονται οι εργαζόμενοι, που ανήκουν σ' αυτές. Πιο συγκεκριμένα τα «Άτομα Υψηλού κινδύνου» μπορούν, μετά από αίτημά τους προς τον εργοδότη, να παρέχουν την εργασία τους με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, ο εργοδότης οφείλει να λάβει μέτρα, ώστε ο αιτών εργαζόμενος να μην παρέχει εργασία, για την εκτέλεση της οποίας έρχεται σε επαφή με κοινό. Τέλος, σε περίπτωση που τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δυνατό, εργοδότες του ιδιωτικού τομέα ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), θέτουν τις συμβάσεις εργασίας των εν λόγω εργαζομένων σε αναστολή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε κάθε περίπτωση αρμόδιοι για τον έλεγχο εφαρμογής των γενικότερων και ειδικότερων διατάξεων υγείας και ασφάλειας στην εργασία είναι οι επιθεωρητές ασφάλειας και υγείας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

Ε. Επισημαίνεται ότι με σειρά κοινών υπουργικών αποφάσεων έχουν θεσπιστεί έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας, δεδομένης της τρέχουσας επιδημιολογικής επιβάρυνσης της χώρας, με τα οποία προβλέπεται η εφαρμογή εξειδικευμένων κανόνων λειτουργίας και

υγειονομικών πρωτοκόλλων ανά πεδίο δραστηριότητας, σύμφωνα με τις εισηγήσεις των εμπειρογνομόνων του ΕΟΔΥ, του Υπουργείου Υγείας και των υγειονομικών αρχών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις σχετικές αποφάσεις για τις ιδιωτικές εταιρείες, τα καταστήματα τροφίμων και το λιανεμπόριο, ενώ με αυτές προβλέπονται παράλληλα τα όργανα ελέγχου, οι κυρώσεις και η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των αναλογούντων προστίμων.

ΣΤ. Όπως μας ενημέρωσε η Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης ΑΥΕ Μακεδονίας-Θράκης του ΣΕΠΕ, τα τρία τμήματα αυτής που εδρεύουν στη Θεσσαλονίκη, δηλαδή το ΤΕΑΥΕ Α΄ Θεσσαλονίκης, το ΤΕΑΥΕ Β΄ Θεσσαλονίκης - Πέλλας και το Τμήμα Συντονισμού Ελέγχων Επιθεώρησης ΑΥΕ Μακεδονίας-Θράκης κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου 2020, πραγματοποίησαν **391** ελέγχους σε επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις για την εφαρμογή των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί με αντικείμενο τους κανόνες λειτουργίας των επιχειρήσεων και τα αναγκαία μέτρα πρόληψης της διασποράς του κορονοϊού SARS-CoV-2. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν, εν μέρει, από μικτά κλιμάκια στα οποία συμμετείχαν και επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων, ελεγκτές της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ή/και όργανα των αστυνομικών αρχών και επικεντρώθηκαν - όπως άλλωστε γίνεται πανελλαδικά - στην τήρηση των κανόνων κοινωνικής αποστασιοποίησης (απόσταση τουλάχιστον 1 ½ m μεταξύ των εργαζομένων, παροχή εξ αποστάσεως εργασίας όπου αυτό είναι δυνατόν, π.χ. στις διοικητικές υπηρεσίες, εφαρμογή συστήματος ελεγχόμενης εισόδου ή ραντεβού για επισκέπτες / πελάτες), στη χορήγηση και στη χρήση масκών σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, στη διάθεση και χρήση αντισηπτικών διαλυμάτων, στην απολύμανση των χώρων εργασίας και κοινόχρηστου εξοπλισμού (π.χ. καροτσιών και καλαθιών super market), στην έκτακτη απολύμανση των χώρων εργασίας όπου εντοπίστηκαν κρούσματα COVID-19 σε εργαζόμενους, στην τακτική συντήρηση των συστημάτων εξαερισμού-κλιματισμού, στην επικαιροποίηση της εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου της επιχείρησης με ενσωμάτωση σε αυτήν των μέτρων προστασίας έναντι της COVID-19 λοίμωξης, στην εφαρμογή σχεδίου διαχείρισης ύποπτου κρούσματος στο χώρο εργασίας σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ (ιχνηλάτηση επαφών, απομόνωση κλπ.) και στην απομάκρυνση των εργαζομένων που εμπίπτουν στις ευπαθείς ομάδες από τους χώρους εργασίας.

Εκεί όπου διαπιστώθηκαν παραβάσεις επιβλήθηκαν οι προβλεπόμενες κυρώσεις, π.χ. ενδεικτικά, σε ηλεκτρονικό κατάστημα επιχείρησης εμπορίας επίπλων και ειδών οικιακής χρήσης που λειτουργούσε καθ' υπέρβαση του επιτρεπόμενου αριθμού εργαζομένων ανά m² επιβλήθηκαν πρόστιμο 10.000 Ευρώ και αναστολή λειτουργίας 15 ημερών.

Στους ως άνω ελέγχους συμπεριελήφθησαν οι επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις που αναφέρονται στη σχετική ερώτηση, δηλαδή η βιομηχανία ΑΛΟΥΜΙΑ ΑΕ, καταστήματα ή αποθήκες των επιχειρήσεων super market ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, ΑΒ-ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ και LIDL, το εργοτάξιο του Μετρό και τηλεφωνικά κέντρα των επιχειρήσεων ICall Support Growth ΙΚΕ και Quality Call Sales. Στους ελεγχθέντες χώρους των εν λόγω επιχειρήσεων διαπιστώθηκε ότι τηρούνταν τα μέτρα ασφάλειας έναντι της διασποράς του κορονοϊού, ενώ έγιναν υποδείξεις για την επανεξέταση της γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου κατά το σκέλος αυτής που αφορά στους κινδύνους από βιολογικούς παράγοντες, όπου κρίθηκε απαραίτητο. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη κρουσμάτων μεταξύ των εργαζομένων έγινε ιχνηλάτηση των επαφών τους υπό τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και υποβλήθηκαν σε μοριακούς ελέγχους ανίχνευσης κορονοϊού ή/και ελέγχους αντισωμάτων οι εργαζόμενοι για τους οποίους εκτιμήθηκε ότι ήλθαν σε στενή επαφή με τους φορείς του ιού, ενώ ειδικά στην επιχείρηση ΑΛΟΥΜΙΑ και στους εργαζόμενους της εργοληπτικής εταιρείας και των υπεργολάβων της στο εργοτάξιο του Μετρό εφαρμόζεται και πρόγραμμα προληπτικών μοριακών ελέγχων και ελέγχων αντισωμάτων κορονοϊού σε όλους τους εργαζόμενους.

Ειδικότερα στην επιχείρηση **QUALITY CALLS IKE** διενεργήθηκε ένας (1) επιτόπιος έλεγχος στις 9/12/20 και διαπιστώθηκε ότι στην συγκεκριμένη επιχείρηση δεν εφαρμόζεται το σύστημα εξ' αποστάσεως παροχής εργασίας (τηλεργασία) σε ποσοστό 50%. Όμως από την επιχείρηση προσκομίστηκε υπόμνημα με εξηγήσεις, οι οποίες κρίθηκαν ικανοποιητικές και για το λόγο αυτό δεν επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις.

Τέλος, σημειώνεται ότι η ιχνηλάτηση και η παρακολούθηση των διαδικασιών απομόνωσης και ελέγχου των εργαζομένων με νόσο COVID-19 και των στενών επαφών τους εκτός εργασιακού χώρου αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΣΤΗΣ ΧΑΤΔΗΔΑΚΗΣ